

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **J. V.**, zast. JUDr. Radkem Bechyně, advokátem, se sídlem Legerova 148, Kolín, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 4. 2017, č. j. KUJCK 51241/2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 8. 2017, č. j. 55 A 4/2017 – 18,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši 1.000 Kč, který mu bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce JUDr. Radka Bechyně, advokáta, se sídlem Legerova 148, Kolín.

Odůvodnění:

I. Předcházející řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Jindřichův Hradec (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 31. 1. 2017, č. j. DOP/6342/17/Rb. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, jehož se dopustil tím, že dne 5. 12. 2016 kolem 22:00 hodin řídil na místní pozemní komunikaci v obci X, část A., u domu č. p. 514,

kde byl zastaven a kontrolován hlídkou Policie České republiky, osobní motorové vozidlo Škoda Octavia, registrační značky X, přestože nebyl držitelem řidičského oprávnění, čímž porušil § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu. Správní orgán prvního stupně za tento přestupek uložil žalobci podle § 125c odst. 5 písm. a) a odst. 6 zákona o silničním provozu pokutu ve výši 25.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v trvání 12 měsíců. Dále žalobci uložil povinnost uhradit náklady řízení v paušální částce 1.000 Kč.

[2] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž namítal, že se žalovaný nezabýval tím, zda žalobce naplnil materiální znaky přestupku, který mu byl kladen za vinu. Žalovaný argumentoval porušením veřejného zájmu spočívajícím v tom, aby se po pozemních komunikacích pohybovalo co nejmenší množství řidičů, kteří řídí motorové vozidlo, aniž by disponovali příslušným řidičským oprávněním. Podle žalobce je však nutno rozlišit, zda se jedná o řidiče, který řídí bez příslušné skupiny oprávnění, kterou nikdy nevlastnil, a je tedy zjevné, že nikdy nesplnil zákonem stanovené požadavky pro vydání řidičského oprávnění, či zda řidič již v minulosti držitelem příslušné skupiny řidičského oprávnění byl. Žalobce již v minulosti prokázal, že je osobou způsobilou k držení řidičského oprávnění, a nelze tedy předpokládat zásadní narušení veřejného zájmu. Žalobce svým jednáním nemohl ohrožovat účastníky silničního provozu, neboť má zkušenosti s řízením motorových vozidel.

[3] Žalobce vyjádřil přesvědčení, že naplnil pouze formální znaky přestupku a že pro zvláštní okolnosti případu nebyl naplněn materiální znak přestupku ve smyslu závěrů uvedených v rozsudku Nejvyššího právního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011 - 52. Žalovanému vyknul, že sice uvádí, že žádné zvláštní okolnosti neshledal, ovšem neuvádí explicitně, o jaké zvláštní okolnosti by se mělo jednat, a ani konkrétně nevyvrátil, že k těmto okolnostem došlo.

[4] Žalobce dále uvedl, že po dobu, po kterou nebyl držitelem řidičského oprávnění, neřídil motorová vozidla. Po uplynutí lhůty blokace řidičského oprávnění se plně zapojil do svých pracovních povinností v dobré víře a s vědomím, že nedisponuje pouze řidičským průkazem jako takovým, o jehož navrácení měl v plánu požádat, ovšem neučinil tak z důvodu velkého pracovního vytížení. Domníval se, že může porušit pouze povinnost stanovenou v § 6 odst. 8 písm. a) zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 30. 12. 2015, dle kterého musí mít řidič při řízení motorového vozidla na pozemní komunikaci u sebe řidičský průkaz. V této souvislosti poukázal na rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2014, č. j. 1358/DS/2014, v němž vycházel z doporučujícího stanoviska Ministerstva dopravy a konstatoval, že povinnost požádat o navrácení řidičského oprávnění po uplynutí sankce není mezi veřejností známa a účastníci silničního provozu tedy konají v dobré víře, že po uplynutí sankce zákazu činnosti mohou pokračovat v řízení motorových vozidel bez dalšího omezení. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že s ohledem na princip právní jistoty, by měl žalovaný v totožné věci postupovat shodně. Závěrem žalobce namítl, že nebyl náležitě poučen o skutečnosti, že uplynutím sankce zákazu činnosti automaticky nenabývá zpět řidičské oprávnění. Držitelem řidičského oprávnění se žalobce stal v době, kdy povinnost žádat po uplynutí sankce o navrácení řidičského oprávnění nebyla v zákoně stanovena.

pokračování

[5] Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem ze dne 8. 8. 2017, č. j. 55 A 4/2017 - 18, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává. Krajský soud nepřisvědčil názoru žalobce, že jeho jednání nenaplnilo materiální stránku přestupku a nebylo společensky nebezpečné. S poukazem na § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, má totiž krajský soud za to, že materiální stránku přestupku tvoří již samotné porušení či ohrožení zájmu společnosti. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného vyplývá, že se naplněním materiální stránky přestupku žalobce zabýval, a je seznatelné, které skutkové okolnosti vzal za prokazané. Žalovaný vysvětlil, jaký zájem společnosti měl být jednáním žalobce poškozen a krajský soud odůvodnění žalovaného plně přisvědčil. Krajský soud poukázal na závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 25, a rovněž na rozsudek téhož soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011 - 52, v němž zdejší soud konstatoval, že řídí-li osoba motorové vozidlo, aniž podá žádost o navrácení řidičského oprávnění, naplní takovým jednáním formální znaky skutkové podstaty přestupku, stejně jako materiální znak přestupku, ledaže by existovaly zvláštní okolnosti případu natolik snižující nebezpečnost přestupkového jednání, že by materiální znak přestupku zcela vymizel. V posuzované věci však žádné zvláštní okolnosti zjištěny nebyly. Argumentaci žalobce, v níž zmínil rozdíl mezi řidiči, kteří řidičské oprávnění v minulosti vlastnili, oproti řidičům, kteří jej nikdy nevlastnili, krajský soud nepřisvědčil, neboť skutková podstata uvedená v § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu spočívá v řízení motorového vozidla osobou bez platného řidičského oprávnění, přičemž důvod takového jednání není rozhodný.

[6] Krajský soud nepřisvědčil ani námitce žalobce stran dobré víry a neznalosti toho, že bylo jeho povinností požádat o navrácení řidičského oprávnění, neboť tento požadavek je výslovně stanoven v § 123d odst. 1 zákona o silničním provozu. Ustanovení § 123d odst. 3 téhož zákona pak konkretizuje zákonné požadavky pro navrácení řidičského oprávnění. Důvodnou krajský soud neshledal ani námitku, že žalobce nebyl náležitě poučen o tom, že uplynutím sankce zákazu činnosti nenabývá přestupce automaticky své řidičské oprávnění zpět. Zákon o silničním provozu žádnou takovou povinnost neukládá a jiná rozhodnutí správních orgánů v obdobných věcech žalovaného v posuzované věci nezavazují. Krajský soud se neztotožnil ani s argumentem žalobce, že v době, kdy se stal držitelem řidičského oprávnění, nebyla povinnost požádat po uplynutí sankce zákazu činnosti o navrácení řidičského oprávnění zákonem stanovena. Každý řidič je totiž povinen znát zákon včetně prováděcích právních předpisů upravujících pravidla provozu na pozemních komunikacích.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[7] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Namítal, že nebylo prokázáno naplnění materiálního znaku přestupku, poukázal na nutnost rozlišovat mezi řidiči, kteří příslušnou skupinu řidičského oprávnění nikdy nevlastnili, a řidiči, kteří byli v minulosti držiteli tohoto oprávnění. Žalovaný nevyvrátil, že došlo ke zvláštním okolnostem případu. Znovu zmínil, že v průběhu sankce motorová vozidla neřídil a po uplynutí doby zákazu řízení se zapojil do plnění svých pracovních povinností, přičemž se domníval, že může porušit pouze povinnost stanovenou

v § 6 odst. 8 písm. a) zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 12. 2015. Opětovně poukázal na rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2014, č. j. 1358/DS/2014. Stěžovatel nebyl poučen, že uplynutím sankce zákazu činnosti automaticky nenabývá zpět řidičské oprávnění. Stal se držitelem řidičského oprávnění v době, kdy povinnost žádat po uplynutí sankce zákazu činnosti o navrácení řidičského oprávnění nebyla stanovena. Vzhledem k tomu, že byl připraven podrobit se podle § 87b zákona o silničním provozu, ve znění účinném od 20. 2. 2016, dopravně psychologickému vyšetření a očekával postup podle § 87b odst. 3, 4 a 5 téhož zákona, je podle stěžovatele vyloučen jeho zlý úmysl a je na místě chápat drobné lidské pochybení, kdy jel za svým otcem, který bydlí asi 2 km od něho, protože o něj měl strach. Stěžovatel navrhl, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Z důvodu pozbytí řidičského oprávnění mu totiž hrozí ohrožení jeho podnikatelské činnosti (stěžovatel je OSVČ podnikající v oboru zdravotnictví jako řidič sanitky), při které je mobilita nezbytná pro výkon práce.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti připomenul rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 74, podle kterého formální znaky přestupkového jednání naplňují v běžných případech i materiální znak. Přestupkem stěžovatele byl porušen zájem společnosti na tom, aby motorová vozidla řídili jen držitelé příslušných řidičských oprávnění. Skutečnost, že žalobce v minulosti vlastnil řidičské oprávnění, jej nestaví do jiné pozice, než ostatní osoby, které řidičské oprávnění nikdy nevlastnily. Žalovaný nezjistil skutečnosti, na základě kterých by bylo možné konstatovat, že materiální stránka přestupku nebyla naplněna. K poukazu stěžovatele na rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje č. j. 1358/DS/2014 žalovaný uvedl, že si není vědom existence takového rozhodnutí, a proto se k němu nemůže vyjádřit. Žalovaný se ztotožnil se závěry krajského soudu.

III. Posouzení kasační stížnosti

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Podle § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku, *řídít motorové vozidlo může pouze osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen „skupina vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu.*

pokračování

[12] Podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 téhož zákona *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem příslušného řidičského oprávnění.*

[13] Stěžovatel nezpochybňuje, že naplnil formální znaky skutkové podstaty přestupku uvedeného v § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu, jenž spočívá v tom, že fyzická osoba řídí v provozu na pozemních komunikacích motorové vozidlo bez příslušného řidičského oprávnění dle § 3 odst. 3 písm. a) téhož zákona. Stěžovatel však zpochybňuje, že naplnil rovněž materiální stránku tohoto přestupku.

[14] Nejvyšší správní soud předesílá, že v rozsudku ze dne 27. 1. 2016, č. j. 4 As 268/2015 – 27, v bodě 23 konstatoval, že „*je nutné důsledně rozlišovat mezi instituty řidičského oprávnění (§ 80 zákona o silničním provozu) a řidičského průkazu (§ 103 odst. 1 téhož zákona). Částečný výklad poskytl zdejší soud již v rozsudku ze dne 16. 6. 2010, č. j. 2 As 41/2009 - 62, v němž uvedl, že [...] na rozdíl od řidičského oprávnění, je řidičský průkaz toliko úřední listinou – osvědčením, kterým se prokazuje existence řidičského oprávnění a jeho rozsah. S výjimkou případů, kdy je řidičský průkaz vydán v řízení o žádosti o udělení řidičského oprávnění namísto formalizovaného správního rozhodnutí, jde o „prosté osvědčení“, ve smyslu části čtvrté zákona č. 500/2004 Sb., správní řád‘. Zatímco tedy řidičské oprávnění je získaným právem na řízení určitého motorového vozidla [srov. § 3 odst. 3 písm. a) ve spojení s § 80 zákona o silničním provozu], řidičský průkaz je pouze osvědčením tohoto práva. Pro posouzení, zda byl spáchán přestupek dle § 125c odst. 1 písm. c) bod 1 zákona o silničním provozu, jsou tedy podstatné především otázky týkající se pozbytí či nabytí příslušného řidičského oprávnění.*“

[15] Podle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích *přestupkem je zaviněné protiprávní jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně.* Z tohoto ustanovení vyplývá, že znaky přestupku jsou stanoveny zákonem, přičemž přestupek je vymezen materiálním a formálním znakem, které musí být naplněny současně. Materiální znak přestupku spočívá v tom, že zaviněné protiprávní jednání porušuje nebo ohrožuje zákonem chráněné zájmy společnosti. Zákon o silničním provozu chrání bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, tj. důležitý společenský zájem. Činí tak mimo jiné tím, že v § 3 odst. 3 písm. a) vyžaduje, aby motorová vozidla řídili držitelé příslušných řidičských oprávnění. Pokud tedy stěžovatel řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem příslušného řidičského oprávnění, je zjevné, že svým jednáním porušil a ohrozil uvedený zájem společnosti a naplnil tak skutkovou podstatu uvedenou v § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu nejen po formální, ale i materiální stránce.

[16] Nejvyšší správní soud v této souvislosti stejně jako krajský soud poukazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 – 45, v němž vyslovil, že „*jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti.*“ Tento závěr Nejvyšší správní soud dále vyslovil např. v rozsudku ze dne 9. 12. 2014, č. j. 2 As 116/2014 – 35. Poukázat lze rovněž na rozsudek ze dne 8. 1. 2013, č. j. 3 As 42/2012 – 35, v němž zdejší soud vyslovil, že „*zájem společnosti na posilování bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích převažuje zájmy jednotlivce na snadném vrácení řidičského průkazu po spáchání dopravního přestupku. Řízení vozidla bez řidičského oprávnění*

vždy spadá do kategorie nebezpečného a nezodpovědného chování lidí v silničním provozu. Z daného rozpětí sankcí tedy logicky vyplývá, že zákonodárce nepovažoval žádný případ jízdy bez řidičského oprávnění za bagatelní, nýbrž vždy za společensky velmi nebezpečný, a proto také zvolil rozpětí sankcí s vysokou spodní hranicí.“

[17] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce stěžovatele, že žalovaný „nevyrátil, že došlo ke zvláštním okolnostem“. Žalovaný totiž stěžovatelem uváděné „zvláštní okolnosti“ zhodnotil, když ve shodě se správním orgánem prvního stupně konstatoval, že tyto skutečnosti (pohnutka stěžovatele, konkrétní nebezpečnost řízení motorového vozidla, jeho řidičské zkušenosti a formální navrácení řidičského oprávnění), byly rozhodující pro uložení sankce na samé spodní hranici zákonného rozpětí. Žalovaný rovněž uvedl konkrétní veřejný zájem, který byl jednáním stěžovatele ohrožen. Žalovaný tedy hodnotil, zda došlo k naplnění jak formálních, tak i materiálních znaků přestupku. Také Nejvyšší správní soud ve tvrzení stěžovatele, že je dobrým řidičem, ani v dalších jím namítaných okolnostech souvisejících se spácháním přestupku nespatřuje zvláštní okolnosti případu, jež by nebezpečnost jednání stěžovatele snižovaly natolik, že by jím nebyl naplněn materiální znak přestupku. V posuzované věci se tedy nejednalo o případ, kdy se k jednání stěžovatele naplňujícím formální znaky skutkové podstaty přestupku připojí další významné okolnosti vylučující porušení či ohrožení právem chráněného zájmu společnosti.

[18] K poukazu stěžovatele na nutnost rozlišovat mezi řidiči, kteří příslušnou skupinu řidičského oprávnění nikdy nevlastnili, a řidiči, kteří byli v minulosti držiteli tohoto oprávnění, Nejvyšší správní soud v první řadě uvádí, že toto rozlišení řidičů provedené stěžovatelem nemá význam pro posouzení, zda byla naplněna skutková podstata uvedená v § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu. Toto ustanovení totiž žádným způsobem nerozlišuje důvody, pro které řidič není držitelem příslušného řidičského oprávnění. Obě stěžovatelem takto vymezené skupiny řidičů tedy řízením motorových vozidel bez příslušného řidičského oprávnění porušují zákonem o silničním provozu chráněný zájem na bezpečnosti silničního provozu naprosto stejným způsobem. Skutečnost, zda řidič v minulosti byl držitelem řidičského oprávnění či nikoli, tedy nemůže mít vliv na posouzení viny za přestupek. Nejvyšší správní soud nicméně připouští, že tato skutečnost může být relevantní při posouzení výše ukládané sankce za přestupek podle § 12 odst. 1 zákona o přestupcích. V posuzované věci tak ostatně správní orgán prvního stupně postupoval a ve prospěch stěžovatele zohlednil, že byl v minulosti držitelem řidičského oprávnění. Správní orgán prvního stupně dále ve prospěch stěžovatele zohlednil, že dne 5. 12. 2016, kdy spáchal přestupek, již uplynulo 12 měsíců od 1. 12. 2015, kdy pozbyl řidičské oprávnění a dne 14. 12. 2016 bylo stěžovateli vráceno řidičské oprávnění po splnění zákonem stanovených podmínek. Uložil proto stěžovateli sankci na samotné spodní hranici zákonné sazby stanovené v § 125 odst. 5 písm. a) a odst. 6 zákona o silničním provozu.

[19] To, že stěžovatel v průběhu sankce motorová vozidla neřídil, že se domníval, že může porušit pouze povinnost stanovenou v § 6 odst. 8 písm. a) zákona o silničním provozu a že se držitelem řidičského oprávnění původně stal v době, kdy povinnost žádat po uplynutí doby zákazu činnosti o navrácení řidičského oprávnění nebyla stanovena,

pokračování

nemá žádný vliv na skutečnost, že stěžovatel se předmětného přestupku dopustil. Tyto skutečnosti nelze ani hodnotit ve prospěch stěžovatele.

[20] To samé platí v případě zmínky stěžovatele, že ihned po uplynutí sankce zákazu činnosti řízení se v dobré víře zapojil do plnění svých pracovních povinností. Stěžovatel v žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že je OSVČ a podniká jako řidič sanitky. Uvedené tvrzení stěžovatele o opětovném zapojení se do jeho pracovních povinností tedy zřejmě znamená, že stěžovatel opakovaně řídil motorové vozidlo bez příslušného řidičského oprávnění dle § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu, čímž by porušil tento zákon. Jak již Nejvyšší správní soud konstatoval v bodě 30 rozsudku ze dne 27. 1. 2016, č. j. 4 As 268/2015 – 27, „*jízda bez řidičského oprávnění v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu je pokračujícím přestupkem, kdy každou dílčí jízdou se řidič dopouští dalšího protiprávního jednání ve smyslu § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 téhož zákona.*“ Nelze ani přisvědčit argumentu stěžovatele, že přestupek, za který byl v projednávané věci potrestán, představuje drobné lidské pochybení spočívající v tom, že jel krátkou cestu za svým otcem, o kterého měl strach. Dle úředního záznamu Policie České republiky o prvotním šetření na místě ze dne 5. 12. 2016, č. j. KRPC-188291-2/PŘ-2016-020315, stěžovatel ke své cestě totiž uvedl, že jel od svého kamaráda v N. Bystřici, jehož totožnost nechtěl uvést.

[21] K poukazu stěžovatele na jiné rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2014, č. j. 1358/DS/2014, se Nejvyšší správní soud nemohl vyjádřit, neboť mu není znám obsah tohoto rozhodnutí. Stěžovatel totiž toto rozhodnutí nepředložil ani v řízení před krajským soudem ani v řízení o kasační stížnosti, pouze tvrdil jeho existenci a obsah. Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navíc uvedl, že existence tohoto rozhodnutí mu není známa.

[22] Neobstojí ani stěžovatelem namítaná absence poučení ohledně toho, že po uplynutí doby pozbytí řidičského oprávnění automaticky nenabývá řidičské oprávnění zpět. Z obsahu správního spisu je totiž zřejmé, že stěžovatel takto poučen byl. Stěžovatel se dne 5. 9. 2016 dostavil ke správnímu orgánu prvního stupně a chtěl požádat o výměnu řidičského průkazu z důvodu změny trvalého bydliště. Bylo mu sděleno, že má řidičské oprávnění blokováno z důvodu dosažení 12-ti bodů, předložený řidičský průkaz č. X mu byl odebrán a byly mu sděleny podmínky, kdy a po předložení jakých dokladů může požádat o vrácení řidičského oprávnění.

[23] Námitka stěžovatele, v níž poukazuje na absenci výše uvedeného poučení, by však neobstála, i kdyby stěžovatel takto poučen nebyl a to s ohledem na zásadu „*neznalost zákona neomlouvá*“. Zákon o silničním provozu totiž v § 123d odst. 1 jasně stanoví, že řidič, který pozbyl řidičské oprávnění podle § 123c odst. 3 téhož zákona, je oprávněn požádat o vrácení řidičského oprávnění, nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne pozbytí řidičského oprávnění z tohoto důvodu (podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo oznámeno, že dosáhl celkového počtu 12 bodů). Podle § 123d odst. 3 téhož zákona, *žádost o vrácení řidičského oprávnění podává žadatel písemně u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Podmínkou vrácení řidičského oprávnění je prokázání, že se žadatel podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu a dále*

prokázání zdravotní a psychické způsobilosti. Pro vrácení řidičského oprávnění platí přiměřeně § 101.

[24] Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že byl připraven podrobit se dopravně psychologickému vyšetření podle § 87b zákona o silničním provozu. V rozhodnutí správního orgánu prvního stupně pak je uvedeno, že řidičská oprávnění byla stěžovateli navrácena již 13 dnů po skončení 12 měsíčního vyhodování. Z výše uvedeného tak je zřejmé, že stěžovateli byly podmínky uvedené v § 123d odst. 3 zákona o silničním provozu pro vrácení řidičského oprávnění známy a splnil je v krátké době. Stěžovatel si tedy musel být vědom zákonného mechanismu, jakým probíhá vrácení řidičského oprávnění. Argumentace stěžovatele absencí poučení, že po uplynutí zákazu činnosti automaticky nenabývá zpět řidičské oprávnění, proto neobstojí.

[25] Nejvyšší správní soud již nerozhodoval o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Dospěl totiž k závěru, že o ní není třeba rozhodovat, jelikož při rozhodnutí o samotné kasační stížnosti v běhu lhůty pro rozhodnutí o odkladném účinku je rozhodování o této žádosti již nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[26] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[27] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

[28] Podle § 10 odst. 1 věty první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, *soud vrátí poplatek z účtu soudu, jestliže jej zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen.*

[29] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v projednávané věci jsou naplněny zákonné podmínky pro vrácení zaplaceného soudního poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši 1.000 Kč. Zástupce stěžovatele uhradil soudní poplatek dne 19. 9. 2017. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nerozhodoval, neboť již rozhodl o věci samé, byly naplněny podmínky pro vrácení soudního poplatku zaplaceného stěžovatelem, jak jsou vymezeny v § 10 odst. 1 větě první zákona o soudních poplatcích.

[30] Na základě výše uvedených důvodů rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že se stěžovateli vrací zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši 1.000 Kč. Tento mu bude v souladu s § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní

pokračování

moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Radka Bechyně, advokáta, se sídlem Legerova 148, Kolín.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu